

ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

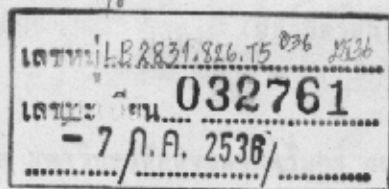
The Relationship between Personality and Leadership

Styles of Primary School Administrators

อนันต์ ภิรมย์พร

Anan Piromporn

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Education Thesis in Educational Administration

Prince of Songkla University

2536

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบผู้นำของ
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ผู้เขียน นายอนันต์ ภิรมย์พร

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2535

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาบุคลิกภาพกับแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2535 (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพกับแบบผู้นำของผู้บริหารและ (3) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์และสมการพยากรณ์แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 182 คน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 356 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง ปีการศึกษา 2535 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน ประกอบด้วย (1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบ (2) แบบสอบถามบุคลิกภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความมีอำนาจ อิทธิพล ด้านความรับผิดชอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ และด้านการเข้าสังคม มีคำตอบเป็นแบบเลือกเชิงบังคับ และ (3) แบบสอบถามแบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน 3 แบบ ได้แก่ ผู้นำแบบยึดสถาบันเป็นหลัก ผู้นำแบบยึดตัวบุคคลเป็นหลัก และผู้นำแบบประสานผลประโยชน์เป็นหลักมีคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความ
เบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
อย่างง่ายและพหุคูณ การทดสอบเอฟ (F-test) ผลการวิจัย
สรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะบุคลิกภาพของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรังอยู่ในระดับสูง 2 ด้าน
คือ ด้านความรับผิดชอบและด้านความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วนด้าน
ความมีอำนาจอิทธิพลและด้านการเข้าสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

2. การใช้แบบผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรังอยู่ในระดับ สูง 2 แบบ
คือ แบบผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลักและแบบผู้นำที่ยึดการประสาน
ประโยชน์เป็นหลัก ส่วนแบบผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลักอยู่ในระดับ
ปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแต่ละด้านกับแบบ
ผู้นำแต่ละแบบของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดตรัง ปรากฏว่าบุคลิกภาพแต่ละด้านของ
ผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับแบบผู้นำแต่ละแบบอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01

4. ความสัมพันธ์พหุคูณระหว่างบุคลิกภาพทั้ง 4 ด้าน กับ
แบบผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก ยึดบุคคลเป็นหลัก และยึดการประสาน
ประโยชน์เป็นหลัก ปรากฏว่าบุคลิกภาพทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์
พหุคูณกับแบบผู้นำแต่ละแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5. การค้นหากลุ่มตัวประชากรที่ดีที่สุดสำหรับใช้พยากรณ์
แบบผู้นำแต่ละแบบปรากฏว่า บุคลิกภาพด้านความรับผิดชอบ ด้าน
ความมีอำนาจอิทธิพล และด้านการเข้าสังคมเป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด

ที่ใช้พยากรณ์แบบผู้นำที่ยึดสถาบันเป็นหลัก ส่วนบุคลิกภาพด้านความ
มั่นคงทางอารมณ์และด้านการเข้าสังคม เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ใช้
พยากรณ์แบบผู้นำที่ยึดบุคคลเป็นหลัก สำหรับตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่ใช้
พยากรณ์แบบผู้นำที่ยึดการประสานประโยชน์เป็นหลัก ได้แก่ บุคลิกภาพ
ทั้ง 4 ด้าน ส่วนสมการพยากรณ์แบบผู้นำของผู้บริหารเป็นดังนี้

$$\text{STYLE 1}' = 1.27 + .97\text{RES} + .62\text{AUT} + .35\text{SOC}$$

$$\text{STYLE 2}' = 2.10 + .60\text{EMO} + .55\text{SOC}$$

$$\text{STYLE 3}' = 1.50 + .57\text{RES} + .47\text{SOC} + .35\text{EMO} + \\ .26\text{AUT}$$

Thesis Title : The Relationship between Personality
and Leadership Styles of Primary
School Administrators
Author : Mr. Anan Piromporn
Major Program : Educational Administration
Academic Year : 1992

Abstract

The purposes of this study were (1) to investigate personality and leadership styles of primary school administrators, under the jurisdiction of the Office of Provincial Primary Education in Changwat Trang; 1992, (2) to study the relationships between personality and leadership styles of the administrators, and (3) to find the prediction, regression equations of leadership styles of administrators.

The target samples selected were 182 primary school administrators. But the data collected from 356 primary school teachers, under the jurisdiction of the Office of Provincial Primary Education in Changwat Trang, 1992. In the data collection, a questionnaire comprising three parts, (1) personal information data of primary school

teachers; (2) personality questionnaire, encompassed ascendancy, responsibility, emotional stability, and sociability, with the forced choice technique answers; (3) leadership questionnaire, consisted of nomothetic leader, idiographic leader, and transactional leader, with the rating scale answers of (5) very much to (1) very few.

In data analysis, percentage, arithmetic mean, standard deviation, correlation, multiple correlation; t-test and F-test were employed by SPSS computerised program.

As a result, the research found as follows:

1. The primary school administrators responsibility personality and emotional stability personality were at the high levels, while the ascendancy and the sociability were at the medium levels

2. The primary school administrators nomothetic leader style and transactional leader style were at the high level, while the idiographic leader was at the medium level.

3. The relationship between each personality characteristic and each leadership style was statistically significant at the level of .01

4. The multiple correlation between personality characteristics and leadership styles of nomothetic, idiographic, and transactional were statistically significant at the level of .01

5. The personality characteristics of responsibility, ascendancy, and sociability were the best predictors of nomothetic leader; while the emotional stability and sociability were the best predictors of idiographic leader; all four personality characteristics were the best predictors of transactional leader. The regression equations indicated that :

$$\text{STYLE 1} = 1.27 + .97\text{RES} + .62\text{AUT} + .35\text{SOC}$$

$$\text{STYLE 2} = 2.10 + .60\text{EMO} + .55\text{SOC}$$

$$\text{STYLE 3} = 1.50 + .57\text{RES} + .47\text{SOC} + .35\text{EMO} + .26\text{AUT}$$